

Yazar: Gökpin Yapar KIVANÇ

Tekerleğin icadı ve motosiklet teknolojisindeki süreç

Uzun bir aradan sonra tekrar merhaba demek istiyorum. Mevzuu iki teker malum; Tekerleği ilk kim buldu hiç düpündünüz mü? Maalesef kesin bilinmiyor ama böyle bir düpünürsek hemen elimizin altındaki mouse'da bile olması hayatımızyı deðiştiren icatlar arasında yer alabilir mi sorusunu getirdi birden aklıma. Bir rivayete göre tekerleğin icadından önce ağır cisimler kaydırılıyormuş. Bir gün zeki bir mağara adamı, kaydırılan bu ağır cisimlerin altına tomrukları koyarak daha rahat hareket ettiğini görmüş ve tekerlek için ilk adım atılmış. Sürtünmenin fark edilmesi ve tomruğun yontularak aks haline dönüştürülmesi gibi çylyınca peyler... İnsan düpündükçe aklı almıyor...

Günümüze dönüyoruz ve motosiklet teknolojisindeki gelişim sürecine bakıyoruz. Son yıllarda motosiklete olan talep arttıkça sektörün nasıl geliştini ve nasıl değiştini görmek mümkün. Ama bu konuya geçmeden önce teknolojinin mihenk tabı sayılabilecek motorlara değinmek istiyorum. Daha basit ve düpük maliyetli içten yanmalı iki zamanlı motorları kullandık ve halen kullanıyoruz. Bana göre bu motorların en büyük handikapı, yakıt karıbyımının bir kısmını yanmadan egsoz gazı ile dıparı attığı için çevre ve yakıt ekonomisi konularında başarılı olamadı. Yki strokta çalyptığı için pistonun her yukarı çykıbyında yanma olur ve aıyır ısınma meydana gelir. O yüzden hepimizin bildiği gibi bu motorların 4 zamanlı motorlara göre ömrü de kısa olur. 4 zamanlı motorlar ise, isminden de anlaşılacağı gibi pistonun bir çevriminin 4 aşamada tamamlandığı motor tipleridir. Bunlar da iki zamanlı motorlar gibi (internal combustion engines) içten yanmalı motorlar sınıfında yer alırlar. Hava soğutmalı, su soğutmalı, tek silindirli, çok silindirli, benzinli motoru, dizel motoru derken hidrojenli motorları da gördük... Adını 3-4 sene önce duymuştum bu meretin. Kirli atıklar üretmeyen teknoloji harikası "yakıt hücreli" motosikletler Emissions Neutral Vehicle (ENV) olarak tanıyan maksimum 80km/h hızlı ve minimum 160 km menzilli motosikletin yakıt hücresi yeniden par edilme gerektirmeden, yoluna dört saat boyunca aralıksız devam edebiliyorlar. Tasarımcılara göre, motosikletin su buharı bileşimindeki atığı içilebilecek kadar da temizmiş (Siz yine de denemeyin ne olur ne olmaz). Fakat bu 'teknoloji harikası'nın da bir kusuru var. En önemli handikapı, sessizliğinin trafikte tehlike doğurabileceğine yönelik kaygılar ve bu kaygılar nedeniyle yapay bir gürültü ünitesi ile

donatılmıþ olmasý. Bu fazlasýyla sessiz motosikletin trafiktekileri uyarma konusunda yetersiz kalacađına yönelik endipeler giderek artýyor. Yapay bir 'tor tor' sesini düþünebiliyor musunuz? Daha neler göreceđiz durun bakalým...

Hazýr laf teknolojiden açýlmıþken “Art of Engineering” Mühendislik Sanatý dedikleri yeni bir olgudan bahsetmeden geçmek haksýzlúk olur. (Genesis in Electronic engineering aimed at New, Innovative Control technology based on Human sensibilities). Açýlýmý aynen þöyle: Ýnsan algýlamasýný baz alan, yeni, yaratýcý kontrol teknolojisi hedefli elektronik mühendisliđinin dođupu dedikleri þey. Kýsacasý G.E.N.I.C.H. teknolojisi. Bu yeni teknoloji, performansý arttıyrırken ayný zamanda kullanýlabirlik kabiliyetini de geliptirmeyi baparan bir elektronik kontrol teknolojisi uygulama felsefesiymiþ. Bu sofistike konsept Yamaha'nýn araþtırma, geliptirme çalıþmalarýnýn temel tapý ve YZF R6'yý 600 supersport sýnýfýnýn lideri yapan Yamaha'nýn YCC-T (Yamaha Chip Controlled Throttle) çip kontrollü gaz kolu bulupu G.E.N.I.C.H. felsefesinin ürünü olarak karpýmýza çýkýyor.

Japon mühendislerin daha fazla güç ve daha kolay kontrol dedikleri þey; 12.500 devirde 180 beygir, yeni, beþinci jenerasyon R1 hiç þüphesiz þimdiye kadar üretilmiþ en etkileyici ve en güçlü 'R' serisi motosiklet olmanýn avantajlarýný yapıyor. Sizi bilmem ama bu güç beni korkutuyor. O yüzden racing makineler hiç ilgimi çekmedi ve hiç sevemedim. Atletik ve agresiv stili bana hitap etmiyor. Ben adrenalini Enduro'mun üzerinde 'torkunu hissederek ve özgürce' dođada yapamak istiyorum. Yazýn rengarenk kýr çiçeklerine merhaba, kýpýn insan ayađý deđmemiþ bembeyaz kar'ýn tadýna bakmak istiyorum. Ve iki tapýn arasýnda közde piþen sucuk-ekmek ile açlýđýmý bastýrmak...

Anlatmakla olmaz, yapamak lazým.

Bu köþe yazýsýnýn geldigi yer: Endurocu - Motosiklet ve Enduro Haberleri, Gezi, Kamp:

<https://www.endurocu.com>

Bu köþe yazýsý için adres:

https://www.endurocu.com/modules.php?name=Kose_Yazilari&op=view_article&artid=45